

КОЛЕЖ ПО ИКОНОМИКА И АДМИНИСТРАЦИЯ
гр.ПЛОВДИВ

Р Е Ф Е Р А Т

ПО

ИКОНОМИЧЕСКИ ТЕОРИИ

На тема:

**Настъплението на пазарната икономика и първите
стъпки на теоретичната икономическа мисъл-
меркантилизъм. Представители.**

Меркантилизмът е икономическа теория, смятана за форма на икономическия национализъм, появила се в края на 15 и началото на 16 век в Италия, но истинското си изражение намира в политиката на Англия, след като измества Нидерландия от външнотърговския и монопол и колониите, които владее.

Меркантилизмът е първата икономическа школа, която се изгражда в епохата на първоначалното натрупване на капитала. Под това се разбира натрупване, увеличаване на капитала по неикономически път, колониален грабеж, пиратство, строга политика на протекционизъм и т.н. Появата на меркантилизма отразява процеси на разлагане на натуралната икономика и извеждане в челни позиции на търговския капитал, като наименованието произхожда от латинската дума „mercury”- развивам търговия. Меркантилизмът е икономическа теория, която изповядва икономически национализъм.

Съществуват ранен и развит меркантилизъм.

През ранния меркантилизъм се налага т.нар. монетаризъм, или система на паричния баланс. В нея се застъпва намесата на държавата в икономическия живот и активното регулиране на паричното обръщение. Монетаристите искат забрана върху износа на пари, злато и сребро, изказват се за трупане на съкровища в страната, ограничаване на вноса на стоки от чужбина, пледират за установяване на високи вносни мита. Като цяло монетарната концепция се ориентира към административно решаване на икономическите проблеми. Монетаризмът дава твърде примитивно решение на въпросите, разглеждайки като централна задача натрупването на пари и съкровища, а не капитала в обръщението и производството.

През развития меркантилизъм, който обхваща периода 16, и особено 17 век, се застъпва неограничено развитие на вътрешната търговия и разширяване на експорта, теорията за „паричния баланс” е заменена с теорията за „търговския баланс”. Той допуска в големи мащаби вноса на чуждестранни стоки и ограничава натрупването на съкровища, препоръчва поощрението на манифактурната промишленост и особено на експортните отрасли. Тази концепция формулира знаменития принцип: “Повече да се продава, по-малко да се купува”. Лозунгът за активен търговски баланс се поставя на дневен ред в “Теорията за активен търговски баланс” (Томас Мън). Развитият меркантилизъм също възлага повече надежди на външно търговската експанзия.

Теорията за търговския баланс намира по-зряло и приемливо за буржоазията решение, но е съчетана с непоследователност- от една страна тя